

یهک نیوه پۆک و دوو لیكدانهوه؛ گریبهسته نوئیهکانی نهوت و گاز له عیراق و چاره نووسی گریبهستهکانی ههریمی کوردستان

07-12-2023

نووسه رهکان

مهحموود بابان

کورتە : بپیاره شوباتی 2024 وهزارهتی نهوتی عیراق به فهرمی براوهکانی گهری پینچ پلهس و شهشهمی گریبهسته نهوتی و گازیهکان بو 30 کیلگه رابگهیهنیت، ههرچهنده تاوهکو ئیستا کۆمپانیا گهورهکان و بهتایبهتیش ئەمریکی و بهریتانییهکان نهک ههر خواستی بهشدارییان نهبووه، بهلکوو دهکشینهوه و کشاونهتهوه، بهلام کۆمپانیا چینی و رووسییهکان دهیانهوئیت کارهکانیان فراوانتر بکهن و فهرهه نسویهکانیش ریککهوتننکی میژووویان کردوووه، خهلیجیهکانیش، بهتایبهتیش ئارامکۆی سعودی داواي گۆرینی شیوازی گریبهستهکان دهکهن.

بېراره [شویاتی 2024 وهزارهتی نهوتی عیراق](#) به فەرمی براوه‌کانی گەری پینچ پلەس و شەشەمی گریبەستە نهوتی و گازیەکان بۆ 30 کیلگە رابگەیه‌نیت، هەرچەندە تاوه‌کو ئیستا کۆمپانیا گەوره‌کان و بەتایبەتیش ئەمریکی و بەریتانیەکان نەک هەر خواستی بەشداریان نەبوو، بە‌لکوو دەکشی‌نەوه و کشاونەتەوه، بە‌لام کۆمپانیا چینی و رووسیەکان دەیانە‌وێت کارەکانیان فراوانتر بکەن و فەره‌نسیەکانیش ریکەوتنێکی میژوو‌بیان کردووه، خەلیجیەکانیش، بە‌تایبەتیش ئارامکۆی سعودی داواي گۆپینی شیوازی گریبەستەکان دەکەن.

لە‌پاستیدا، گەری پینچ پلەس بە‌واتای ئەو کیلگە نهوتی و گازیانە دیت کە نە‌توانراوه لەو گە‌پەدا و لە 2018دا سەرنجی کۆمپانیاکان بۆ وه‌به‌ره‌ینانی سەرمایە‌کەیان لە پیشە‌سازی نهوتی و گازی عیراق رابکیشیت، بە‌لام ئە‌مجاره چی گۆ‌پاوه و نیوه‌رۆکی شیوازی "گریبەستی گە‌ران، پە‌ره‌پێدان و بە‌ره‌مه‌ینان"ی EDPC یان بە‌ بێ گە‌ران DPC چیبە کەوا چاوه‌پواندە‌کریت وه‌به‌ره‌ینەر بۆ 30 کیلگە‌ی گازی و نهوتی لە عیراق به‌ینیت؟

خستنه‌گە‌ری "گریبەستی پە‌ره‌پێدان و بە‌ره‌مه‌ینان"ی DPC تۆتال ئینجی لە کیلگە‌ی رە‌تاوی بۆ بە‌ره‌مه‌ینانی 60 هەزار بە‌رمیل نهوت لە‌رۆژنێ‌دا وایکردووه کەوا ئە‌م دوو جۆره نوێیە گریبەستی عیراق سەرنجی وه‌به‌ره‌ینەر رابکیشیت، بە‌تایبەتیش داواي کە‌مکردنە‌وه‌ی "کە‌مترین پابە‌ندبوونی کار و کە‌مترین خە‌رجی کار لە‌لایەن کۆمپانیاي وه‌به‌ره‌ینەر". هەر‌وه‌ها، کە‌مکردنە‌وه‌ی شاهانه royalty لە گریبە‌ستە‌کانی EDPCدا کە پینچتر 25%ی بۆ دانراوه، بە‌لام لە‌م گە‌پەدا چاوه‌پۆی دە‌کریت بە‌پێ‌ژە‌یه‌کی بە‌رچاوه‌ کە‌م‌بک‌ریتە‌وه. ئە‌مه سە‌ره‌پای گۆپینی شیوازی گریبە‌ستە‌کان لە‌بارە‌ی هاوبە‌شی بە‌ره‌مه‌وه، کە بە‌ره‌مه‌ینانی بازرگانی زیاد‌کردووه بە‌شی‌وه‌ی رێ‌ژە‌ی سە‌دی بێت بۆ ئاستی بە‌ره‌مه‌ینانی نهوت، لە‌جیاتی بێ 10 هەزار بە‌رمیل کە لە شیوازی گریبە‌ستە‌کانی پینچوتەر دانرابوو. لە‌کۆ‌تاییدا کۆمپانیاکان داواي دە‌رکردنی خە‌رجیە‌کانی وه‌به‌ره‌ینان و بە‌کارخستن و شاهانه‌ی، دە‌توانن بە‌پێ‌ژە‌ی رێ‌ژە‌ی سە‌دی پاداشتی جیاوازی قازانجی فرۆشتنی نهوت یاخود گاز وه‌ریگرن.

ئە‌م دێ‌رانه‌ی سە‌ره‌وه دە‌مانباته‌وه سەر ناو‌نیشان‌کە و شیوازی گریبە‌ستە‌کانی حکومه‌تی هە‌ریمی کوردستان لە‌گە‌ل کۆمپانیا نیوده‌ولت‌تیبە‌کانی نهوت و گاز، بە‌لام ئە‌گەر جیاوازی لە‌رێ‌ژە‌کان هە‌بێت ئە‌وا پە‌یوه‌سته بە‌مه‌ترسی وه‌به‌ره‌ینان، هە‌بوونی داتا و زانیاریە‌کان، هە‌بوونی بیری هە‌لکە‌ندراو و توانای سیاسی و ئابووری عیراق وه‌ک دە‌ولت نه‌وه‌کو شتێکی دیکە‌ی جیاوازی‌ه‌وه‌ی هە‌ریمی کوردستان لە سە‌ره‌تای دوو دە‌پە‌ی رابردوودا کردووبە‌تی.

30 کیلگە‌ی نهوتی و گازی لە گریبە‌ستە نوێیە‌کان لە عیراق

عیراق نزیکە‌ی 15 سالی کاری بە کۆمپانیا نیوخۆ‌ییە‌کان و گریبە‌ستی خە‌مه‌تگوزاری کرد، بە‌لام نە‌توانرا نە‌ک پە‌ره بە بە‌ره‌مه‌ینانی نهوت بد‌ریت و گازی هاو‌ه‌ل بە‌فی‌رۆ نه‌روات، بە‌لکوو ئیستا زۆ‌ریه‌ی بیره‌کان پینچتیا بە‌کاری پە‌ره‌پێدان هە‌یه کە بە Enhance Oil Recovery ناسراوه. داواي نزیکە‌ی 18 سال، هە‌ولە‌کانی بە‌شداري کۆمپانیا گە‌وره‌کانی نهوت بۆ وه‌به‌ره‌ینان لە‌م کە‌رتەدا لە گە‌ری پینچە‌می گریبە‌ستە‌کان بە‌شی‌وه‌یه‌ک لە شی‌وه‌کان جیبە‌جی‌ کرا، وه‌ک گریبە‌ستە‌کانی کریسنت پیترو‌لیوم و تۆتال، بە‌لام ئە‌مه‌ش نە‌بتوانی وه‌به‌ره‌ینان بۆ ئە‌و کیلگانه به‌ینیت کە نوێن و کۆمپانیاکانی وه‌زاره‌تی نهوتی عیراق کاری تیدا ناکەن. هە‌ری‌وه‌ش شیوازی گریبە‌ستە‌کان هە‌مواریک کراوه تاوه‌کو بتوانیت سە‌رنجی وه‌به‌ره‌ینان رابکیشیت و شی‌وه‌ی گریبە‌ستی هاوبە‌شیکردنی بە‌ره‌مه‌ینانی PSC بێت.

ئیستا، مۆ‌دی‌لی گریبە‌ستە نهوتی و گازیە‌کانی سالی 2018ی بە‌ته‌واوی هە‌موارکردووه‌ته‌وه و دە‌پە‌ویت کۆمپانیا نیوده‌ولت‌تیبە‌کانی بواری نهوت و گاز رابکیشیت بۆ وه‌به‌ره‌ینان لە 11 کیلگە‌ی گازی و 3 کیلگە‌ی نهوتی لە گە‌ری شە‌شە‌مدا و 11 کیلگە‌ی نهوتی و 5 کیلگە‌ی نهوت و گاز لە گە‌ری پینچ پلەس دا.

هە‌موارکردنە‌وه‌کانی بە‌ند و ب‌رگە‌کانی هە‌ردوو شی‌وازه نوێیە‌کە‌ی بە‌ره‌مه‌ینانی نهوت "گریبە‌ستی گە‌ران، پە‌ره‌پێدان و بە‌ره‌مه‌ینان" EDPC یان "گریبە‌ستی پە‌ره‌پێدان و بە‌ره‌مه‌ینان" DPC ، بە‌جۆ‌ری‌کە کە لە شی‌وازی دووه‌مدا ئە‌و کیلگانه‌ی گە‌رانی بۆ کراوه و داتا‌کانی 2D Seismic ی ئامادە‌کراوه، ب‌گ‌ره‌ بیری تاقیکردنە‌وه‌شی لیدراوه. بۆ نموونه لەو 30 بلۆک و کیلگە نهوتی و گازه نوێیە‌ی کە ئامادە‌کراوه بد‌ریت بە وه‌به‌ره‌ینەر، تە‌نیا 7 دانە‌یان پینچتیا بە‌ گە‌ران، لە‌کاتی‌کدا ئە‌و کاتانه‌ی کە هە‌ریمی کوردستان لە‌ساله‌کانی 2004-2012 گریبە‌ستە‌کانی نهوت و گازی واژۆ دە‌کرد نە‌ک 2D Seismic و بیری تاقیکراوه نە‌بوو ب‌گ‌ره‌ بە زانیاری ناوچه‌کان و ئە‌گە‌ری هە‌بوونی نهوت گریبە‌ستە‌کان واژۆ دە‌کرا، هە‌ری‌وه‌ش ئیستا داها‌تە‌کە‌ی بە‌پێ‌ژە‌ی 48% بۆ حکومه‌تی هە‌ریمی کوردستان و 52% بۆ خە‌رجی وه‌به‌ره‌ینان و بە‌کارخستن و قازانجە‌کانیان لەو سە‌رمایە‌ی بە‌گە‌ریان خستووه.

ئیستا ئە‌وه‌ی لە کە‌رتی نهوت و گاز دە‌بین‌ریت ئە‌وه‌یه کە کابینه‌کە‌ی سوودانی ئاسانکاری بۆ واژۆ‌کردنی گریبە‌ستە‌کان کردووه

لهوباره یوه قونځی دوو کابینه‌کې پېښ خوی تپه‌پاندووه. به‌تایه‌تیش گریبه‌سته‌کانی بواری وزه که له‌رووی واژوکرده‌وه زور براوته پېښه‌وه، چ له واژوکرده گریبه‌ستی توتال، کریسنت پیترولیوم بیت یاخود په‌سه‌ندکردنی جی‌هپشتنی کومپانیای نیکسون موبیل و فراوانیوونی کاری کومپانیا چینی و روسیه‌کان بیت، به‌لام ته‌گه‌ر وینه‌ گه‌وره‌که له‌به‌رچاو بگرین، گریبه‌سته‌کې توتال دوی دوو سال له واژوکرده و کوبوونه‌وه و هاتووچو، تازه یه‌ک پروژهی به‌فهرمی که‌وتووته بواری جیبه‌جیکرده‌وه.

ه‌روه‌ها، ته‌گه‌ر پروانینه داتا‌کانی خشته‌ی یه‌کم، نه‌وا به‌روونی ده‌رده‌که‌ویت که‌وا نه‌و کیلگه‌ گازیانه‌ی ناماده‌کراون بو گه‌ری شه‌شمه ده‌کونه پاریزگاکانی نیوه‌پاست و باکووری عیراق، که هه‌ندیکیان به‌پیی ماده‌ی 140 ی دستوور و حکومتی هه‌ریمی کوردستان ناوچه‌ی کیسه له‌سهرن، به‌لام به‌غدا به‌ناوچه‌ی ده‌ولته‌ی عیراقی ده‌زانیته نه‌وه‌کو کیسه له‌سهر وه‌ک له‌ماوه‌کانی پېښوودا به‌روونی وه‌زیری نه‌وت **گوتی** " نه‌و گریبه‌ستانه‌ی واژوکرده‌ی زوربه‌یان له‌و ناوچانه‌ن، که ناکوکی له‌سهر نیبه‌."

روویکی دیکه‌ی ته‌م گریبه‌ستانه په‌یوه‌سته به‌کاتوه بو واژوکرده و جیبه‌جیکردنیان، چونکه پېښ ریکه‌وتنی هه‌ولیر و به‌غدا بیت له‌سهر پرسى وزه و یه‌کلاکرده‌وه‌ی یاسای نه‌وت و گازی عیراق نه‌وا به‌دنیاییه‌وه کاریگه‌ری له‌سهر گف‌تو‌گو‌گان ده‌بیت، به‌پېچه‌وانه‌شه‌وه هه‌ر راسته.

خشته‌ی 1: گریبه‌سته‌ گازی و نه‌وتییه‌کانی گه‌ری پینچ پله‌س و شه‌شم به‌پیی پاریزگاکان و جوړه‌کانیان.

ژ	نوی کیلگه‌کان	گه‌ری گریبه‌سته‌کان	پاریزگا	رومعه‌کھی (کیلومتر دووچا)	کیلگه‌کھی	همل‌کولینی بېر و داتای به‌ردمست
1	زوبانیه	کھی پنجم	خاله وولاست	360	نوت	بلوکی گران و یه‌ک بېر لجره‌وه
2	شیمانی	کھی پنجم	واست و میسان	1428	نوت	بلوکی گران
3	شو	کھی پنجم	بهره	1398	نوت	بلوکی گران و یه‌ک بېر لجره‌وه
4	جهمیل سه‌لام	کھی پنجم	بهره	235	نوت	بلوکی گران و یه‌ک بېر لجره‌وه
5	منداوی عه‌وی	کھی پنجم	لغوی نه‌ریا	400	نوت	بلوکی گران
6	دیمنا	کھی پنجم	میسان	451	نوت و گز	یه‌ک بېر لجره‌وه
7	قنات سلج	کھی پنجم	میسان - یو پاریزگاکانی دیکه	310	نوت	یه‌ک بېر لجره‌وه
8	ساسان	کھی پنجم	نهمه‌وا	197	نوت و گز	دوو بېر لجره‌وه
9	نان	کھی پنجم	نهمه‌وا	162	نوت و گز	دوو بېر لجره‌وه
10	پوځانه	کھی پنجم	سه‌لامه‌دین	412	نوت و گز	سه‌وت بېر لجره‌وه
11	کومعه‌ی فو‌قی نیوه‌پاست	کھی پنجم	نه‌جف و کهره‌لا	1073	نوت و گز	شملی بېر لجره‌وه
12	رؤمغلی به‌غدا - باکو	کھی پنجم	به‌غدا - سه‌لامه‌دین	231	نوت	دوازده بېر لجره‌وه
13	وه‌ریبه	کھی پنجم	واست	-	نوت	دوو بېر لجره‌وه
14	نه‌بو خرمه	کھی پنجم	موسلنا	294	نوت	یه‌ک بېر لجره‌وه
15	بلوکی 11	کھی پنجم	نه‌جف و موسلنا	8000	نوت	بلوکی گران و یه‌ک بېر لجره‌وه
16	بلوکی 7	کھی پنجم	دیوانیه، باغیون، نه‌جف، واست و موسلنا	6000	نوت	بلوکی گران
17	نیل حاجیر	کھی ششم	نهمه‌وا	7300	گاز	دوو بېر لجره‌وه
18	خپسی	کھی ششم	نهمه‌وا و نه‌بیر	7300	گاز	یه‌ک بېر لجره‌وه
19	عنا	کھی ششم	نه‌بیر	7100	گاز	-
20	نه‌بیر	کھی ششم	نه‌بیر	8500	گاز	-
21	نان	کھی ششم	نه‌بیر	8521	گاز	-
22	ژوځانات	کھی ششم	نه‌بیر	6665	گاز	-
23	باکووی روتیا	کھی ششم	نه‌بیر	6500	گاز	-
24	بانجیوی روتیا	کھی ششم	نه‌بیر	7907	گاز	-
25	توتال	کھی ششم	نه‌بیر	9001	گاز	-
26	ولید	کھی ششم	نه‌بیر	8300	گاز	-
27	فوزمین	کھی ششم	لغویز و نه‌جف	8500	گاز	-
28	نه‌دین	کھی ششم	موسلنا	4400	نوت	2D Seismic
29	شیمان	کھی ششم	موسلنا	2100	نوت	2D Seismic
30	سومیری روتیا	کھی ششم	موسلنا	1700	نوت	2D Seismic

سهرچاوه: گو‌فاری میس، ژماره 40، 6 ی ټوک‌توبه‌ری 2023 و گریبه‌سته پېښ‌نازکراوه‌کانی خوولی پینجم، پینچ پله‌س و گه‌ری شه‌شم.

چاره‌نوسی گریبه‌سته نه‌وتییه‌کانی هه‌ریمی کوردستان له‌نیوان داواکاری به‌غدا و کومپانیایان

روژی 5 ی ته‌م مانگه **کومپانیایان پېښه‌سازي نه‌وتی کوردستان** ته‌پیکور له دريژه‌ی به‌یاننامه بټاوکراوه‌کانیان دووباره ناماژه‌یان به "پاراستنی مافی گریبه‌سته‌کانیان" کرد، که به‌رده‌وام ته‌م داواکاری به‌ ره‌سمی و نارپه‌سمی دووباره ده‌که‌نه‌وه، ته‌م پېښه‌اته له‌کاتیکدایه به‌مدواییه و دوی سهردانی سوودانی بو هه‌ولیر، شان‌دیکي وه‌زارته نه‌وتی عیراق سهردانی هه‌ولیر کرد و دوو روژ به‌رده‌وامی به دانوستاندنه‌کان دا و **وه‌زیری نه‌وتی عیراق** وه‌ک هه‌میښه گوتی "نزیکن له ریکه‌وتن و ټیمه جه‌خت له هه‌نارده‌کرده‌وه‌ی نه‌وتی هه‌ریمی کوردستان له بنده‌ری جه‌بانه‌وه ده‌که‌ینه‌وه، به‌لام هه‌ندیک شت پیوستی به گورانکاری به‌تایه‌تیش گریبه‌سته‌کان و له ماوه‌به‌دا ته‌ویښ چاره‌سهر ده‌کریت".

له‌راستیدا نه‌وه هه‌شت مانگ و 10 روژ زیاتره کیسه‌کان چاره‌سهرنه‌بوون، بگره هه‌موو کومپانیایان ده‌ستیانکردوه به فروشتنی نه‌وت له‌نیوخودا، که نرخه‌کھی نیوه‌ی ته‌و نرخه‌ی نه‌وته که له بازاره‌کانی جیهان دا مامه‌له‌ی پیوه‌ده‌کریت، ته‌مه‌ش زبانی به کومپانیایان، بودجه‌ی گشتی ده‌ولته‌ی عیراق و ده‌ولت و کومپانیایان توریایا، به‌تایه‌تیش و له هه‌مووی زیاتر حکومت و خه‌لکی هه‌ریمی کوردستان گه‌یاندوه.

لهرووی دهستوریهوه، له [دهستوری عێراق دوو مادده](#) تایبهتکراوه به پرسى نهوت و گاز، که ئەوانیش ماددهی 111 و ماددهی 112ن، که هیچ باس له چۆنیهتی بهرپهوهبردن و دارپشتهوهی سیاسهتی نهوت و سامانی سرووشتی ولاتیان تێدا نهکراوه، بهلکو نهوه بۆ دهکردنی یاسای نهوت و گاز جیهیلراوه کهدوای دوو دهیه هیشتا روون نییه کهی دهکردکریت. بهئهگهری زۆر ئه و کاته دهکردهکریت کهوا بالادهستی لایهنیک و ئامانجهکانی له یاساکهدا بهتهواوی بهدی دیت.

نیستا، هه موو چاوهکان لهسهه بریاری حکومهتی عێراق و وهزارهتی نهوته بۆ چۆنیهتی هه موارکردنهوهی ریککهوتنامه نهوتیهکانی نیوان کۆمپانیاکان و حکومهتی ههریمی کوردستان، لهکاتیکیدا بهپیی [ریککهوتنی نیسانی 2023](#) نیوان هه ولیر و بهغدا، دهباویه ئه م پرسه بکهوینته دوای هه ناردهکردنهوهی نهوت نهوهکو پینش هه ناردهکردنهوهی نهوت. ههریمی کوردستان گرێبهسته نهوتی و گازیهکانی لهبهه رویشنای [یاسای نهوت و گازی](#) 6ی ئاب 2007 په رلهمانی کوردستان واژۆکردوه، که دادگای فیدرالی له 6ی شوبات به نادهستوری دانا، ئیستا ئه گه ر ئه و ریککهوتننامه هه موار بکریتهوه ئه وا بهشیوهیهک له شیوهکان دهکوهینه بهردهم دوو راستی سهیر:

یهکه میان، ئایا ریککهوتنهکان یاسایه و هه موار دهکریتهوه یاخود نایاسایه و دووباره ریککهوتنی نوێ دهکریت؟ ئه گه ر یاساین و هه موار دهکریتهوه، برپاره کهی دادگای فیدرالی که به نادهستوری و نایاسای دایناوو چی لیدیت؟

دووهمیان، ئایا واژۆکردنی ریککهوتن و کارکردنی وهزارهتی نهوتی عێراقی له گه ل کۆمپانیای کرینست پیترولیۆم بۆ وه به رهینان له سن کیلگه ی نهوتی و گازی له پارێزگای دیاله و به سه ره و کهوتنه بواری جیه جیکردنی [له 15ی نوڤه مبه ری 2023وه](#) چ واتایهک ده دات؟ چونکه ئه م کۆمپانیایه له ههریمی کوردستان کار دهکات و گرێبهستی هه یه، که پینش برپارهکانی دادگای فیدرالی و دادگای ناو بریوانی پاریس [ئاگادار دهکرانهوه کار](#) له گه ل حکومهتی ههریمی کوردستان نهکن. یاخود ریککهوتنی گازی و نهوتی جیاوازه؟ چونکه کرینست پیترولیۆم له بهه ره مان رویشنای یاسای نهوت و گازی ههریمی کوردستان و شیوازی گرێبهستی هاو به شیکردن له به ره مه هینان PSC هاتووه ته ههریمی کوردستان و به رده وامه له فراوانکردنی کارهکانی و به رزکردنهوهی به ره مه هینانی گاز و ته نانهت ره وانه کردنی بۆ ناوچهکانی ژیر ده سه لاتی به غدا.

کو تایی

واژۆکردن و بلآوکردنهوهی ریککهوتنه نوپیهکانی گه ری پینچ پله س و گه ری شه شه م ئه گه رسه رنجی کۆمپانیای نهوتی و گازیهکانی جیهان بۆ وه به رهینان له عیراق رانه کیشیت ئه وا ده بیت چ گۆرانه کارییه کی دیکه بکریت بۆ هاتنی کۆمپانیای جیهانییهکانی ئه م بواره بۆ وه به رهینان له عیراق.

روژانه زیانهکانی راگرتنی هه نارده کردنهوهی نهوتی ههریمی کوردستان بۆ ئه و نو مانگه ی رابردوو ده گاته نزیکه ی 9 ملیار دۆلار بۆ هه موو لایه نهکان، به لام چه ند پرسیا ریک دینه ئاراوه ئه ویش ئه وه یه بۆچی حکومهتی عیراق ئاماده نییه نیوه ی ئه و 80 دۆلاره وه ربگریت که ته نانهت ئه گه ره هه نارده کردنهوهی نهوت به شیوازی پینشووتر بیت و بۆخویشی سه ره په رشتی فرۆشتنی بکات دهستی ده که ویت، له کاتیکیدا ئیستا هه شت مانگ و 10 روژ زیاتره راگیراوه و دیناریکی ده ستنه که و تووه له م پرۆسه یه وه که به پیی بودجه ی 2023ی عیراق، ده بوو روژانه 28 ملیۆن دۆلار دا هاتی بۆ حکومهتی عیراق هه بوایه.

پرسیاری دووهمیان په یوه سه ته به کۆمپانیای نهوتیهکان، بۆچی رازین به نرخ 33-39 دۆلار به رملیک نهوت بفرۆشن به لام ئاماده نین به نرخ نزیک له برینت بفرۆشن که له م روژانه دا 80 دۆلاره، ئایا قازانجیان له 40 دۆلاره که و فرۆشتن به ناوخۆ دایه وه کو له 80 دۆلاره که بۆ به ندهری جیهان یاخود راستیه که چییه ؟

پرسیاری سێهه میان په یوه سه ته به تورکیاوه، بۆچی سه ره تا تورکیا به بیانوی نوژه نکرده وه و چاککردنهوهی زیانی زه ویله رزه که ی باکووری کوردستان و تورکیا ریکه ی به هه نارده کردنه وه نه ده دا، ئیستا ده لیت به فه رمی حکومهتی عیراقیان ئاگادار کردووه ته وه و ده بیت روژانه زیانی هه نارده کردنه وهی نهوت به بۆرییه که بدات، ئایا به م دواییه عیراق له پاره که خو ش بووه، که ده بوایه تورکیا له قه ره بوو بیدات وه که له برپاره که ی دادگای پاریس هاتووه؟ یاخود یارییه که به شیوه یه که هه ر جاره و لایه نیک و کیشیه یه ک بیته ئاراوه بۆ به رده وامی راگرتنی هه نارده کردنه وهی نهوتی ههریمی کوردستان.

له کو تاید، نیوه روکی گرێبه سه تهکانی عیراق گۆراوه بۆیه کرینست پیترولیۆم و تۆتال ئینرجی وه به رهینان ده که ن، ده توانین بلین گۆرانه کارییه که هاو شیوهی گرێبه سه تهکانی ههریمی کوردستانی لیکراوه، به لام به ناوی جیاواز و ریزه ی که متر له به رزه وه ندی کۆمپانیای وه به رهینانهکان، ئه ویش په یوه سه ت به و راستیانه ی که له سه ره وه باسکراوه ئه گینا گرێبه سه تهکانی ئه م دوو گه ره نوپیه له ناوه روک دا گرێبه سه تی هاو به شیکردنی به ره مه هینان PSC و هاو شیوهی ئه وانه ی ههریمی کوردستان، به لام له ناو نیشان جیاوازی، پینستر ده گوترا

بانیک و دوو ههوا، بهلام ئه مهی ئیستا دوو بان و بهک ههوایه.